

عنوان مقاله:

مطالعه تغییرات مفهوم مسکن متناسب با سبک نوین زندگی شهری با رویکرد اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه فرهنگ معماری و شهرسازی اسلامی، دوره 9، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

عاطفه صدیقی - Assistant Professor, Department of Urban Planning, Faculty of Arts, University of Bojnord

خلاصه مقاله:

مفهوم «مسکن» بعنوان یکی از مهم‌ترین بناهای استقرار یافته در شهر از اهمیت دوچندانی برخوردار است؛ بالواقع مسکن علاوه بر پوشش سطح گسترده‌تری در بین سایر کاربری‌های شهری، دربرگیرنده‌ی بیشترین ساعات سیری‌شده‌ی عمر افراد است. این همه در حالی است که از دیرباز، «خانه» برای ایرانیان با ارزش‌های سنتی و فرهنگی اصیلی مانوس بوده و برای هر فرد از جایگاه مقدسی، برخوردار بوده‌است. درعین‌حال، توسعه مسکن نوین کشور، تحت تأثیر سبک معماری غربی، ترجیحات و سلیقه و به تبع آن، نیازهای معاصر افراد، دارای تغییر مفهومی محسوس بوده‌است. پژوهش حاضر که با روش توصیفی-تحلیلی و با پارادایم کیفی و رویکرد واقع‌گرایی اسلامی انجام شده‌است، دارای فرآیندی استقرایی است که عوامل چندگانه‌ی موثر بر تأثیر و تناسب توسعه مسکن و سبک نوین زندگی شهری را تبیین خواهد نمود. بدین ترتیب، از طریق مصاحبه‌ی نیمه‌ساختاریافته در سطح متخصصین، سعی دارد تا تغییرات مفهوم مسکن متناسب با سبک نوین زندگی شهری و با ملاحظه‌ی رویکرد اسلامی را مطالعه نماید. یافته‌ها که حول سه سوال کلیدی اصلی تنظیم شده‌است، نشان می‌دهند که مفهوم مسکن امروزی بیش از آنکه تحت تأثیر تناسب خود با محتوای سبک نوین زندگی شهری، سمت و سو یابد، تحت هدایت عوامل اقتصادی، دیدگاه سودگرا و منفعت‌های فردی و مصلحت‌اندیشی مالی افراد، است. نتیجه چنین روندی، ساخت خانه‌هایی با فاصله محسوس محتوایی، نسبت به مفهوم سنتی خانه خواهد بود که بسیاری از مفاهیم توسعه مسکن اسلامی را نیز در بر نمی‌گیرد. هرچند بنظر می‌رسد که پابندی به برخی ارزش‌ها و باورهای اصیل جامعه نظیر محرمیت، پرهیز از اشرافیت و رعایت حال همسایه، در هر صورت، در ترجیحات افراد و در انتخاب خانه، نقش دارد و افراد سعی دارند با توازن میان توان مالی خود و چنین ویژگی‌هایی در خانه‌ی انتخابی، ترجیحات خود را بهینه سازند. در نهایت، مفهوم «خانه» امروزی، برساخته‌ای اجتماعی است که نشان از هویت فرد امروزی، توان مالی وی و ارزش‌های فرهنگی حاکم بر جامعه دارد. این مفهوم، به فراخور توانمندی اقتصادی وی در کنار ضوابط مدون توسعه مسکن شهری، می‌تواند دربرگیرنده‌ی ارزش‌های اصیل‌تر و مناسب‌تری از مفهوم «خانه» در محتوای یک شهر ایرانی-اسلامی، باشد.

کلمات کلیدی:

Housing concept, modern lifestyle, Islamic, Iranian, مفهوم مسکن, سبک نوین زندگی, اسلامی, ایرانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2063682>

